

**Een archeologisch bureau-onderzoek
voor het plangebied 'Buiten de Veerpoort'
en 'Parkeerterrein' in Schoonhoven (ZH)**

A. Ufkes

AcheoSupport-Rapport 2014-7

Groningen
2014
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch bureau-onderzoek voor het plangebied 'Buiten de Veerpoort' en 'Parkeerterrein' in Schoonhoven (ZH)

ArcheoSupport Publicaties 2014-7
ArcheoSupport-Projectcode 2014/017

Tekst

A. Ufkes

Afbeeldingen

A.J. Wullink, H. Buitenhuis & A. Ufkes

Redactie

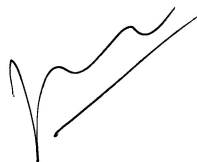
A. Ufkes

Beheer en plaats van documentatie

ArcheoSupport bv

Versie 1.1, 25 april 2014

Autorisatie — J. Schoneveld

Uitgegeven door

ArcheoSupport bv

Postbus 41091

9701 CB Groningen

www.archeosupport.nl

ISSN 1574-6887

Groningen, 2014

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding tot het onderzoek	4
1.2	Huidige en toekomstige situatie op onderzoekslocatie	5
1.3	Doel van het bureau-onderzoek	5
1.4	Werkwijze	5
2	Resultaten bureau-onderzoek	7
2.1	Bekende aardwetenschappelijke waarden	7
2.2	Bekende archeologische waarden	7
2.3	Historische situatie en bouwhistorische waarden	8
2.3.1	Buiten de Veerpoort	8
2.3.2	Parkeerterrein	9
2.4	Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel	9
3	Conclusies en aanbevelingen	11
	Bijlagen	29

Projectgegevens

Projectnaam	Schoonhoven Buiten de Veerpoort en Parkeerterrein
Projectcode	2014/008
Type onderzoek	Bureau-onderzoek
CIS-code	61295
Projectleider	drs. A. Ufkes
Contact	06-29060092, aufkes@archeosupport.nl
Opdrachtgever	SAB Arnhem, ing. B. Hermesen
Contact	062-3576911, Bas.Hermesen@sab.nl
Bevoegde overheid	Gemeente Schoonhoven, M. van Burgsteden
Contact	0182-389200, m.vanburgsteden@schoonhoven.nl
Toetsing	Omgevingsdienst Midden-Holland, C. Thanos
Contact	088-5450363, cthanos@odmh.nl

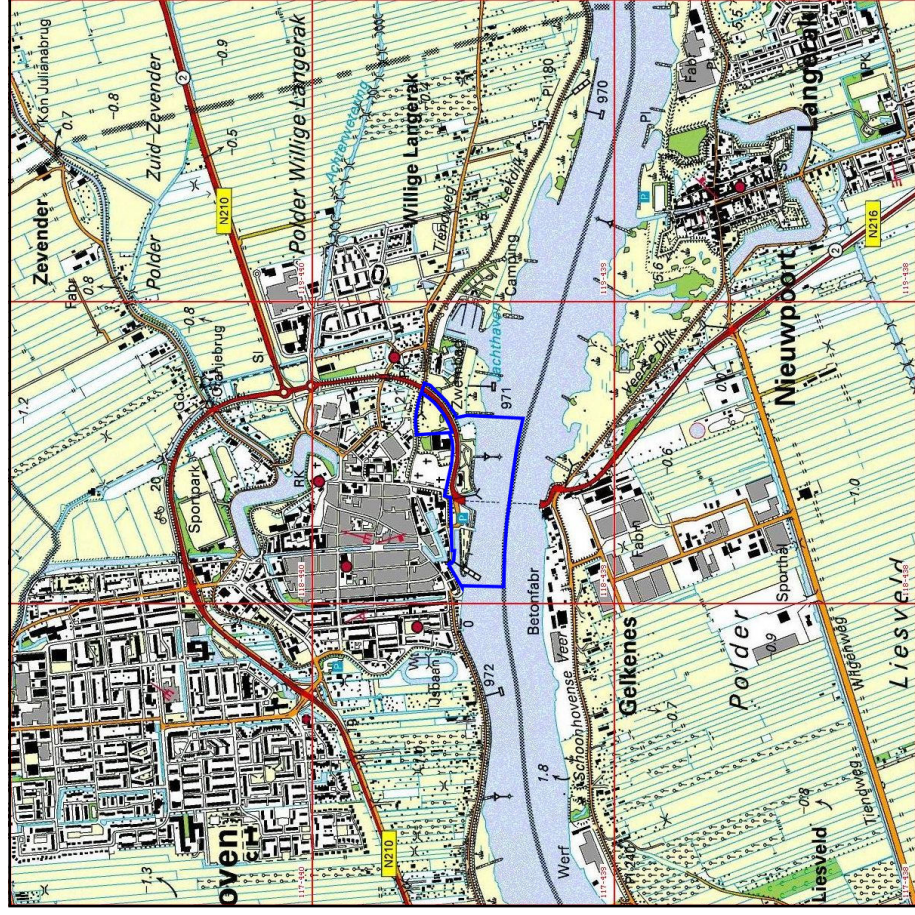
Locatiegegevens

Toponiem	Buiten de Veerpoort en Parkeerterrein
Plaats	Schoonhoven
Gemeente	Schoonhoven
Provincie	Zuid-Holland
Kaartblad	38B
Centrum-coördinaten	118345/493501
Landoppervlak	circa 3,5 ha
Wateroppervlak	circa 7,3 ha

Beschrijving resultaten

Aardwetenschappelijke waarden	Oever- en beddingafzettingen van de rivier de Lek, in een rivierkom of oeverwal-achtige vlakte.
Archeologische waarden	Er zijn archeologische waarden in de nabijheid van de onderzoekslocatie.
Historische waarden	De onderzoekslocatie ligt onmiddellijk ten zuiden van het historische centrum van Schoonhoven.
Verwachting	Lage verwachting voor archeologische resten uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd
Aanbeveling	Door de te verwachten geringe verstoringsdiepte wordt geadviseerd het plangebied vrij te geven, met uitzondering van de verplaatsing van de kiosk.

443

439

116 117 118 119

Afbeelding 1. Topografische kaart van de onderzoekslocatie (blauw omlijnd) en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

441

440

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In opdracht van SAB uit Arnhem heeft ArcheoSupport bv een bureau-onderzoek uitgevoerd voor de ontwikkelingslocatie 'Buiten de Veerpoort' en 'Parkeerterrein' in Schoonhoven.

Aanleiding tot dit onderzoek is het voornemen van de gemeente Schoonhoven om het gebied 'Buiten de Veerpoort' te herinrichten. Dit plangebied is gelegen tussen de historische binnenstad en de Lek. De huidige infrastructuur zal worden gereconstrueerd, een deel van het terrein wordt geschikt gemaakt als evenemententerrein en de bebouwing, in de vorm van een kiosk, zal worden verplaatst. Daarnaast wordt een parkeerplaats aangelegd en een watercompensatie gerealiseerd door het vergroten van de haven.

Verstoringen als gevolg van de werkzaamheden kunnen eventueel aanwezige archeologische resten bedreigen. Volgens de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Schoonhoven (Hogenboom et al. 2011) ligt het grootste deel van het plangebied 'Buiten de Veerpoort' in een zone met beleidscategorie Waarde Archeologie 1 (afb. 4). Deze categorie betreft vastgestelde archeologische waarden uit de (Late) Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd en dit betreft de historische binnenstad. Sporen uit deze periode bevinden zich doorgaans direct onder de bouwvoor of zelfs direct aan het oppervlak. Voor deze categorie wordt een bureau-onderzoek en proefsleuven aanbevolen voor een gebied groter dan 50 m² en een verstoringsdiepte van max. 30 cm. Een klein deel van dit plangebied heeft een Waarde Archeologie 2. Deze categorie betreft zones met een hoge archeologische verwachtingswaarde, en archeologisch vooronderzoek wordt hiervoor eveneens aanbevolen voor gebieden groter dan 50 m² en een verstoringsdiepte van max. 30 cm.

Het terrein dat in gebruik wordt genomen als parkeerplaats is gelegen in een zone met Archeologische Waarden 4 en 5. Dit zijn beide gebieden met een middelhoge verwachting. Het noordelijk deel betreft Archeologische Waarde 4, en betreft bodemingrepen op een terrein groter dan 1000 m² en dieper dan 30 cm, het zuidelijk deel heeft Waarde 5, en betreft bodemingrepen met een omvang vanaf 5000 m² en eveneens dieper dan 30 cm. Tot slot is er volgens de archeologische beleidsadvieskaart een zone direct ten zuiden van het terrein 'Buiten de Veerpoort' ingedeeld in de categorie 7, dat wil zeggen een hoge verwachting op archeologische resten, specifiek in waterbodems. Dit is een zone in de rivier de Lek, waar resten kunnen worden verwacht als scheepswrakken, aanleghavens of -steigers, scheepswerven etc.

In overleg met de opdrachtgever is ervoor gekozen om in eerste instantie een bureau-onderzoek uit te voeren, en afhankelijk van de resultaten hiervan en in combinatie met de geplande bodemingrepen, voor een vervolgstategie te kiezen.

Het bureau-onderzoek is in april 2014 uitgevoerd door drs. A. Ufkes van ArcheoSupport bv. Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de eisen die ge-

steld worden in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA versie 3.2).¹

1.2 Huidige en toekomstige situatie op onderzoekslocatie

Het plangebied ligt ten zuidwesten van de historische binnenstad van Schoonhoven. De noordzijde van het plangebied grenst aan De Kat, Wal, de begraafplaats, het parkeerterrein Buiten de Veerpoort en een groentedrogerij. Ten oosten van de locatie ligt het zwembad, grasland en een deel van de Lek. Aan de zuid- en westzijde grenst het plangebied aan de Lek (afb. 1 en 2). De totale oppervlakte van het plangebied is circa 10,8 hectare.

De toekomstige situatie op de onderzoekslocatie is, voor wat betreft het terrein ‘Buiten de Veerpoort’ een herinrichting van dit gebied, zonder dat daarbij de gronden intensief worden geroerd. De voornaamste werkzaamheden bestaan uit de herinrichting van de bestaande weg en het verplaatsen van de kiosk. Daarnaast wordt er een parkeerterrein gerealiseerd en wordt de haven vergroot. In afbeelding 3 is een inrichtingsschets opgenomen.

1.3 Doel van het bureau-onderzoek

Doel van het bureau-onderzoek is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in en om het plangebied. Op basis van de verkregen informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor de onderzoekslocatie opgesteld. Hierin wordt beschreven of er archeologische resten aanwezig (kunnen) zijn in het plangebied, wat de potentiële aard en omvang hiervan is en of de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied een bedreiging vormen voor het bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd op welke wijze hiermee in het vervolgtraject van de plannen rekening dient te worden gehouden.

1.4 Werkwijze

Voor het bureau-onderzoek wordt bronnenmateriaal uit diverse disciplines geraadpleegd en geïntegreerd tot een archeologisch verwachtingsmodel. Op basis van geologische, geomorfologische en bodemkundige informatie wordt een beeld geschetst van de landschappelijke ontwikkeling van de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze landschappelijke ontwikkeling geeft inzicht in de potentiële bewoonbaarheid van de locatie. Voor de beschrijving van de archeologische waarden wordt gebruik gemaakt van Archis2, de online archeologische database van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) en de Archeologische Monumenten Kaart (AMK), en, indien van toepassing, van informatie over eerder gedaan onderzoek en archeologische waarnemingen. De historische ontwikkeling wordt beschreven aan de hand van

¹De inhoud van de KNA kan worden geraadpleegd op www.sikb.nl.

historisch-topografisch kaartmateriaal en historische bronnen. Hierbij wordt ook ingegaan op eventuele (sub)recente verstoringen die de archeologische verwachting beïnvloeden. Naast deze informatie wordt, als deze voorhanden zijn, ook gebruik gemaakt van provinciale en gemeentelijke beleids- en verwachtingskaarten. Voor onderhavig onderzoek is gebruik gemaakt van de archeologische waarden- en beleidskaart van de gemeente Schoonhoven (Hogenboom et al. 2011).

2 Resultaten bureau-onderzoek

2.1 Bekende aardwetenschappelijke waarden

Schoonhoven ligt in het Zuid-Hollandse rivierengebied, aan de Lek (Berendsen 2005). Hier is, doordat de Rijn en de Maas zich in het Holocene (vanaf 10.000 jaar geleden) voortdurend hebben verlegd, een netwerk van fossiele rivierlopen, stroomgordels, ontstaan. In de komgebieden tussen de verschillende stroomgordels is komklei afgezet, maar er trad zover westelijk voornamelijk veengroei op. De afzettingen van de verschillende stroomgordels zijn dus als het ware ingebed in veen. De Lek is actief sinds 1950 BP² (Berendsen & Stouthamer 2001, Cohen & Stouthamer 2012).

Het plangebied ligt pal aan de Lek. In de ondergrond kunnen dus oever- en beddingafzettingen van deze rivier worden verwacht. De onderzoekslocatie wordt niet afgedekt door de geomorfologische kaart (afb. 5), maar de locatie ligt naar alle waarschijnlijkheid in een rivierkom of oeverwal-achtige vlakte (code 2M22). Ook kan een deel van de locatie door opslibbing in de uiterwaarden (vanaf de Late Middeleeuwen) zijn ontstaan (code 2M38). Het plangebied wordt evenmin afgedekt door de bodemkaart (afb. 6), maar waarschijnlijk zijn er in de oeverafzettingen van de Lek kalkloze poldervaaggronden (code Rn44C) gevormd.

2.2 Bekende archeologische waarden

De onderzoekslocatie ligt volgens Archis niet binnen een archeologisch monumentterrein en evenmin zijn er archeologische waarnemingen gedaan op de locatie (afb. 7). Dit heeft te maken met het feit dat er vanwege de bebouwing in stads- en dorpskernen, er vaak geen karteringen zijn gedaan, en er dus een onbekende archeologische verwachting is. Daarnaast heeft de IKAW een schaal van 1:50.000 en is daarmee niet gedetailleerd genoeg voor gebruik binnen een stadskern. Wel zijn er in Archis waarnemingen opgenomen uit de onmiddellijke nabijheid van het plangebied, waaronder de Scheepmakershaven (Archis waarnemingsnr. 414751 en 414316). Dit betreft muurwerk en bewoningssporen uit de Nieuwe Tijd.

De archeologische beleidskaart van Schoonhoven geeft aan dat de archeologische verwachting voor resten uit de prehistorie laag is (in lichtblauw aangegeven op afb. 8). Wel zouden eventuele sporen uit de prehistorie zich direct onder het maaiveld kunnen bevinden. Voor de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd is de archeologische verwachting echter hoog. De archeologische beleidskaart geeft aan dat het grootste deel van het plangebied zich binnen de historische stadskern bevindt (in rood aangegeven op afb. 9). Het oostelijke en noordoostelijke deel wordt aangegeven als uiterwaarden van de Lek, en hebben een middelhoge archeologische verwachting.

²BP staat voor Before Present: C14-jaren voor heden, waarbij 1950 als referentiejaar wordt gebruikt.

2.3 Historische situatie en bouwhistorische waarden

2.3.1 Buiten de Veerpoort

De oudste betrouwbare stadsplattegrond is die van Jacob van Deventer uit 1558 (afb. 10, boven). Hierop is te zien dat de onderzoekslocatie feitelijk **buiten** de stadsmuur ligt. De Veerpoort bevindt zich ongeveer in het midden van de zuidelijke stadsomwalling. Een brug over het water dat later de Nieuwe Haven zal worden, verbindt de stad met een smalle, min of meer oostwest georiëerde landtong, waarop een weg is gelegen die aansluit op de huidige Lekdijk Oost. De enige bebouwing op, of feitelijk aan de uiterste oostzijde van deze landtong, is één enkel gebouw. Afbeelding 10 (onder) toont een uitsnede uit de plattegrond van Lodovico Guicciardi, vervaardigd in 1625. Ook hier wordt de Veerpoort prominent afgebeeld. Feitelijk verschilt de situatie niet veel van het oudere kaartbeeld. De zuidelijke stadsmuur is hier duidelijker weergegeven, en aan de zuidzijde van de smalle landtong lijkt nu een korte pier te zijn aangelegd, waar kleinere schepen aanmeren. De landtong zelf kan als een voorkade worden beschouwd. De bebouwing in de uiterste zuidoosthoek van de landtong is waarschijnlijk dezelfde als die ook op de plattegrond van Van Deventer wordt afgebeeld. Dit gehele gebied ligt, zoals gezegd, ten noorden van het plangebied.

De stadsplattegrond van Marcus Boxhorn Zuerius uit 1632 laat een nieuwe ontwikkeling zien (afb. 11, boven). Een uitsnede uit deze plattegrond toont dat de landtong, ten noorden van het plangebied, nu grotendeels is bebouwd. Deze stadsuitleg dateert dus van ná 1625. De ommuring van de oude stad is nog grotendeels intact, getuige tenminste drie torens direct oostelijk van de Veerpoort. Dit betekent dat de stadsuitleg werkelijk buiten de stadsmuren is gelegen. Direct zuidelijk van de nu bebouwde landtong is een nieuwe landtong opgeslibd, die uit drie afzonderlijke delen bestaat. De locatie van de Veerpoort is echter niet gewijzigd. Er is nog steeds een brug over het water, wat later de Nieuwe Haven zal worden. Wel wordt de pier verlengd tot aan de zuidzijde van de nieuw opgeslibde landtong, zodat de schepen nu hier kunnen aanleggen. Tot slot is inmiddels aan de oostzijde van de stad een begin gemaakt met de aanleg van verdedigingswerken in de vorm van bastions. De nieuw opgeslibde landtong bevindt zich wél binnen het plangebied.

Afbeelding 11, onder, is een uitsnede uit de stadsplattegrond van J. Bleau uit 1652. De landtong waarop zich de stadsuitleg bevindt, wordt iets breder weergegeven, met name daar waar zich het meest zuidoostelijke bastion bevindt. De twee kanonnen op dit bastion onderstrepen de verdedigende functie. Een groot verschil met de voorgaande situatie is dat de Veerpoort is verplaatst. Op de plaats van de voormalige Veerpoort bevindt zich nu een ophaalbrug. Dit is nodig omdat er een ‘Nieuwe Haven’ is aangelegd, waar nu de schepen aan kunnen meren. De Veerpoort is verplaatst naar de zuidzijde van de nieuwe stadsuitleg (ten noorden van het plangebied), maar heeft nog steeds wel degelijk een functie als toegangspoort. Een houten brug verbindt de stadsuitleg met de nieuw opgeslibde landtong (binnen het plangebied). Er is nu nog maar één doorvaart door deze landtong. Waarschijnlijk is de landtong iets verder opgeslibd, en de stadsplattegrond van Bleau suggereert

enige begroeiing, hoewel er geen sprake is van gecultiveerde landbouwgronden.

De Kadastrale Minuut, die is vervaardigd tussen 1811 en 1832, laat in grote lijnen een zelfde situatie zien (afb. 12, boven). Wat opvalt is dat de bebouwing op de nieuwe stadsuitleg veel minder dicht is dan in de midden-17e-eeuwse situatie. De Nieuwe Haven is niet meer als zodanig in gebruik, deze is afgedamd ter hoogte van de voormalige Veerpoort. De brug naar de landtong is wel op dezelfde plaats gelegen. Er is nu één gebouwtje gerealiseerd op de landtong, dat te maken heeft met het veer over de Lek, wat hier nu in gebruik is genomen.

Op de Topografische Militaire Kaart uit 1877 is er iets meer bebouwing op de stadsuitleg, en binnen de meest zuidoostelijke bastion is een begraafplaats aangelegd (afb. 12, onder). Ter hoogte van de Nieuwe Haven bevindt zich nog steeds water, maar dit is nu niet meer dan een zeer brede gracht. Ook nu staat er op de landtong (binnen het plangebied) één gebouwtje, op dezelfde plaats als aan het begin van de 19e eeuw. De locatie van het Pontveer is evenmin gewijzigd. De topografische kaart uit 1936 laat zien dat de bebouwing op de stadsuitbreiding (ten noorden van het onderzoeksgebied) ongewijzigd blijft, evenals de begraafplaats. Op de landtong vertakt de weg naar het Pontveer, maar voor de rest blijft de situatie identiek (afb. 13, boven). Op de topografische kaart uit 1959 is zichtbaar dat het aanlegpunt van het veer iets naar het oosten verschuift, en er komt een rechthoekige inham in de zuidelijke kustlijn (afb. 13, onder). Ook is er nu een weg gerealiseerd naar het Pontveer, de huidige N216 (afb. 14).

2.3.2 Parkeerterrein

In alle bovengenoemde kaartuitsneden is ook de locatie van het Parkeerterrein afgebeeld. Dit is echter in alle gevallen een weinig opzienbarend deel vanuit archeologisch of historisch oogpunt. In de 16e en begin 17e eeuw valt dit terrein buiten de historische stadskern. Bij de aanleg van de vestingwerken wordt hier een brede omgrachting gegraven. Op de Topografische Militaire Kaart uit 1877 is hier nog steeds een deel watervoerend. Voor de rest is er geen bebouwing op het terrein dat als Parkeerterrein zal worden ingericht. In de 20e-eeuwse situatie is er voor het eerst enige bebouwing, maar dit bevindt zich nog steeds in de periferie van de historische stad.

2.4 Gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel

Op basis van het bureau-onderzoek, en dan met name door de bestudering van historisch kaartmateriaal, kan worden geconcludeerd dat er een lage verwachting is voor archeologische resten uit de Late Middeleeuwen. De reden hiervoor is dat het plangebied buiten de historische stadskern en de latere stadsuitbreiding van Schoonhoven ligt. Wel zijn er archeologische resten te verwachten uit de Nieuwe Tijd. Dit betreft dan resten van kademuren, bruggen en eventuele afgezonken schepen of scheepswrakken. Kademuren zijn alleen te verwachten aan de uiterste noordzijde van het plangebied. Restanten van een brug of bruggehoofd kunnen

zich bevinden direct ten zuiden van de Veerpoort in de situatie zoals geschetst door Bleau in 1652 (zie afb. 11, onder). Een scheepswerf of -helling is op de onderzoekslocatie niet te verwachten, deze zal hebben gelegen in de nabijheid van de huidige straat Werf (zie afb. 14), en ter hoogte van de voormalige Nieuwe Haven. Tot slot is het mogelijk dat ten zuiden van de opgeslibde landtong, afgezonken schepen of scheepswrakken op de bodem van de Lek liggen. Dit gegeven zal de reden zijn waarom volgens de archeologische waarden- en beleidskaart van de gemeente Schoonhoven (Hogenboom et al. 2011) dit deel is ingedeeld in de categorie 7, hoge verwachting op archeologische resten, specifiek in waterbodems (zie afb. 4).

3 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van het bureau-onderzoek, in relatie tot het gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De archeologische beleidskaart van de gemeente Schoonhoven suggereert een hoge verwachting voor een groot deel van het plangebied. Het gehele terrein aangeduid als ‘Buiten de Veerpoort’ bevindt zich echter buiten de historische stadskern. Op basis van historisch kaartmateriaal kunnen hier geen significante resten van historische bebouwing worden verwacht. Dit terrein heeft derhalve een lage archeologische verwachting. Het terrein dat in het plangebied wordt aangemerkt als ‘Parkeerplaats’ heeft eveneens een lage archeologische verwachting.
- In de ondergrond zijn mogelijk nog wel resten aanwezig van kademuren, bruggen en scheepswrakken of bewust afgezonken schepen. De mogelijke archeologische resten in de rivier de Lek worden niet bedreigd door de huidige plannen. Resten van kademuren en een brug zullen, gezien de aard van de constructie, zich dieper onder het maaiveld bevinden dan 30 cm.
- Als de verplaatsing van de kiosk bodemingrepen met zich meebrengt die de bodem dieper verstoren dan 30 cm, dan is het aan te bevelen om deze werkzaamheden archeologisch te laten begeleiden. Een dergelijke begeleiding zou dan moeten worden uitgevoerd conform de eisen voor een opgraving. Een andere optie is, om op basis van het historisch kaartmateriaal, de kiosk niet te herbouwen in de zone waar kademuren of een brug te verwachten is.

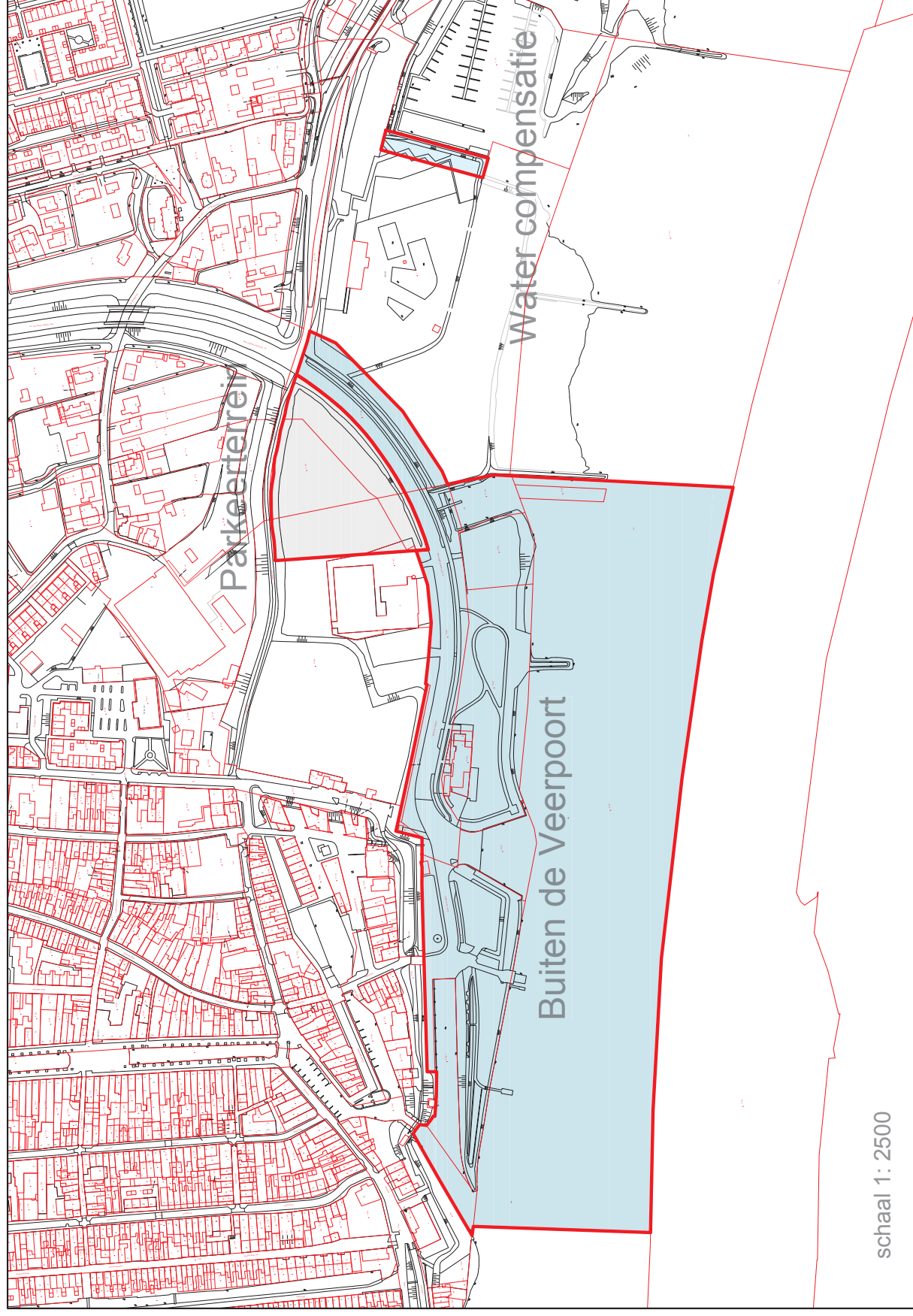
Samenvattend kan worden gesteld dat de archeologische verwachting voor de beide onderzoekslocaties laag is. Geadviseerd wordt dan ook om dit plangebied vrij te geven, met uitzondering van de verplaatsing van de kiosk, mits de bodemverstorende ingrepen dieper reiken dan 30 cm.

Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Schoonhoven, om op basis van deze rapportage een selectiebesluit te nemen. Wordt de onderzoekslocatie vrijgegeven, dan blijft de archeologische meldingsplicht conform artikel 53 en 54 van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) uiteraard bestaan. Als er tijdens graafwerkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, dan dient dit onverwijld aan de bevoegde overheid te worden gemeld. De bevoegde overheid neemt vervolgens een besluit hoe om te gaan met de archeologische resten.

Als er vanuit de bevoegde overheid geen op- of aanmerkingen op deze rapportage komen, dan kan deze versie als de definitieve worden beschouwd.

Literatuur

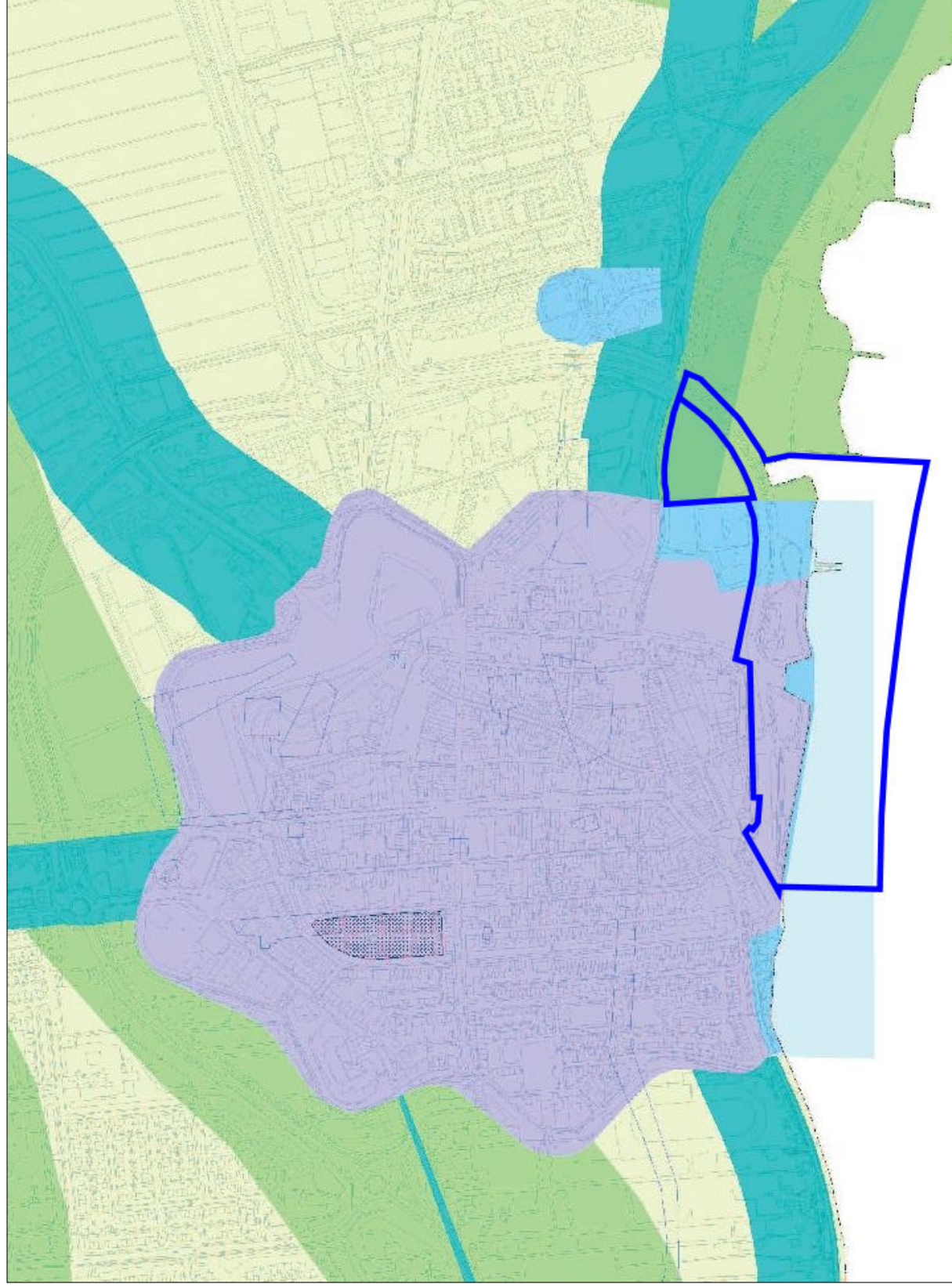
- Berendsen, H.J.A., 2004. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*. Assen.
- Berendsen, H.J.A. & E. Stouthamer, 2001. *Palaeogeographic development of the Rhine-Meuse delta, The Netherlands*. Assen.
- Brandt, R.W. et al. (red.), 1992. *ARCHIS. Archeologisch Basis Register, versie 1.0*. Amersfoort.
- Cohen, K.M. & E. Stouthamer, 2012. *Vernieuwd digitaal basisbestand paleogeografie van de Rijn-Maas Delta. Beknopte toelichting bij het Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta*. Utrecht.
- de Mulder, E.J.F., M.C. Geluk, I. Ritsema, W.E. Westerhoff & T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Utrecht.
- Hogenboom, F., R.A. Houkes & A.W. Verhoef, 2011. *Toelichting op de Archeologische beleidskaart Schoonhoven*. Leiden (Hazenbergh Archeologie AMZ Publicaties 2011-4).

Afbeelding 2. Locatie van het plangebied. Bron: SAB, Arnhem.

Afbeelding 3. Toekomstige inrichting van het plangebied. Bron: SAB, Arnhem.

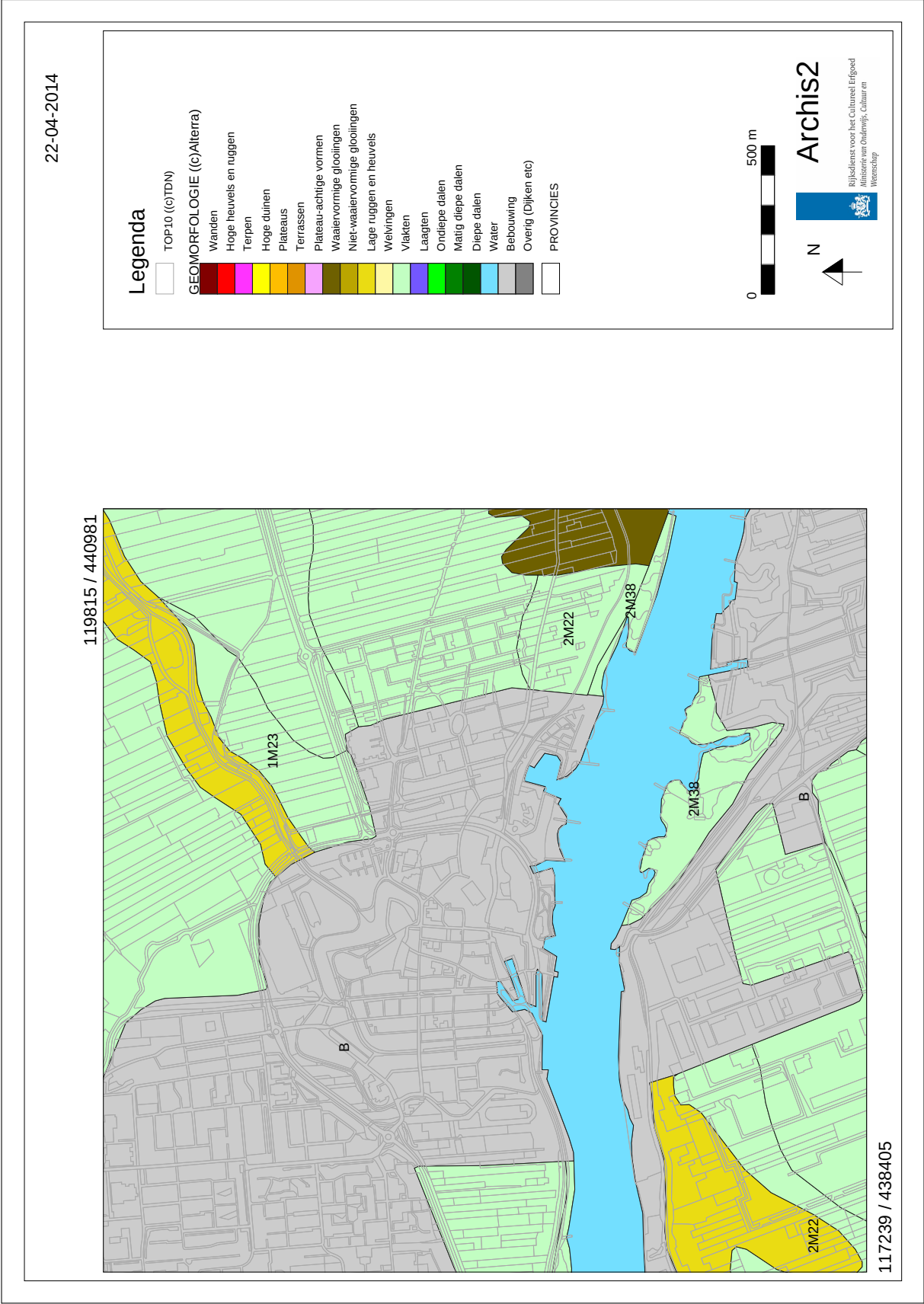

Afbeelding 4. Uitsnede uit de archeologische beleidsadvieskaart voor de gemeente Schoonhoven. De onderzoekslocatie is blauw omlijnd.
Bron: Hogenboom et al. (2011).

Gemeente Schoonhoven
 Archeologische verwachtingenkaart:
 Laat Paleolithicum - Vroege Middeleeuwen
 Hazenberg AMZ-publicaties 2011-4

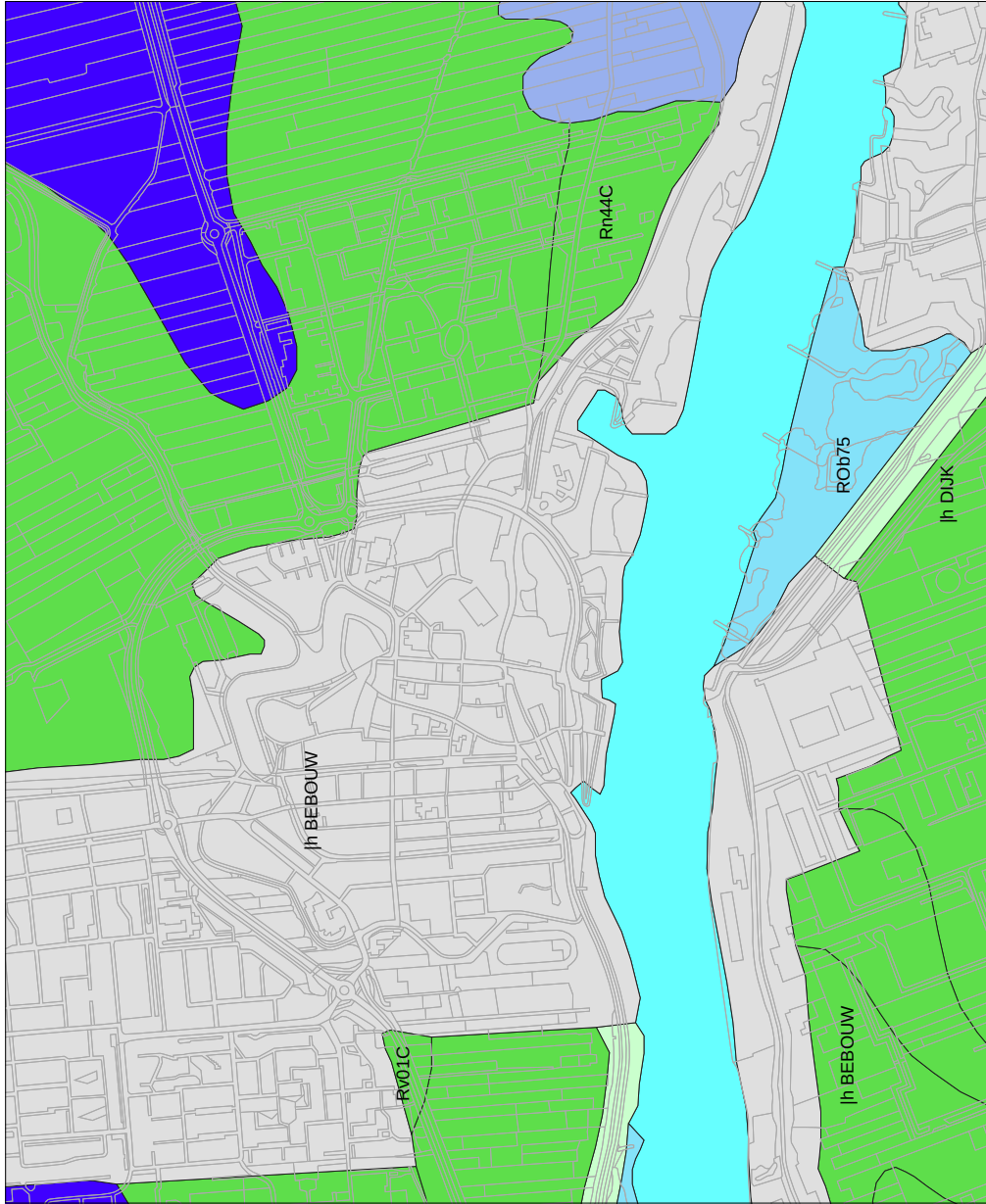
Legenda		Archeologische verwachting	
Archeologisch landschap			
Pleistocene terrassenlandschap			
	pleniglaciaal terrasvlakte (afgedekt met holocene afzettingen) diepteligging vanaf circa 8 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	onbekend - - -
	Rivierduin (afgedekt met holocene afzettingen), donk diepteligging circa 5,5 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	zeer hoog zeer hoog - -
	Rivierduin (afgedekt met holocene afzettingen), donk (top) diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	zeer hoog zeer hoog - -
Holocene rivierlandschap			
	Bergambacht en Cabauwstroomgordels diepteligging circa 2,5 m tot 5,5 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	laag middelhoog - -
	Stroomgordels van het riviersysteem (Schoonhoven, Bonrepas, Lopik) diepteligging 2,5 tot 4 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- middelhoog - -
	Oeverzone diepteligging circa 2 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	laag middelhoog - -
	De Lek diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	* - laag laag
	Oeverzone diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - middelhoog middelhoog
	Veenstromen (Vlist en Lopikerweiding) diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - middelhoog middelhoog
	Mogelijke crevassezone	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - middelhoog middelhoog
	Verstoringen	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - - -
Archeologische verwachting			
	Bekende vindplaats		
	Gemeentegrens		
	Cabauw		
	Schoonhoven		
	Plaatsnaam		

Vervolg afbeelding 4. Legenda bij archeologische beleidsadvieskaart voor de gemeente Schoonhoven. Bron: Hogenboom et al. (2011).

22-04-2014

119815 / 440745

117239 / 438641

Legenda

- TOP10 (c)TDN
- BODEM ((c)Alterra)
- Associaties
- Brikgronden
- Bebouwing
- Dijk, bovenlandstrook
- Dikke eerdgronden
- Fluviatile afz. ouder pleistoceen
- Groeve, gegraven, mijlstoort
- Kalksteenverweringsgronden
- Oude rivierkleigronden
- Overige oude kleigronden
- Ondiepe keileemgronden
- Leemgronden
- Zeekelegronden
- Marine afz. ouder pleistoceen
- Niet-geijpte minerale gronden
- Oude bewoningsplaatsen
- Rivierkleigronden
- Kalkh. lutumarme gronden
- Veengronden
- Moerige gronden
- Water, moeras
- Podzolgronden
- Kalkloze zandgronden
- Kalkhoudende zandgronden
- PROVINCIES

0 500 m

Archis2

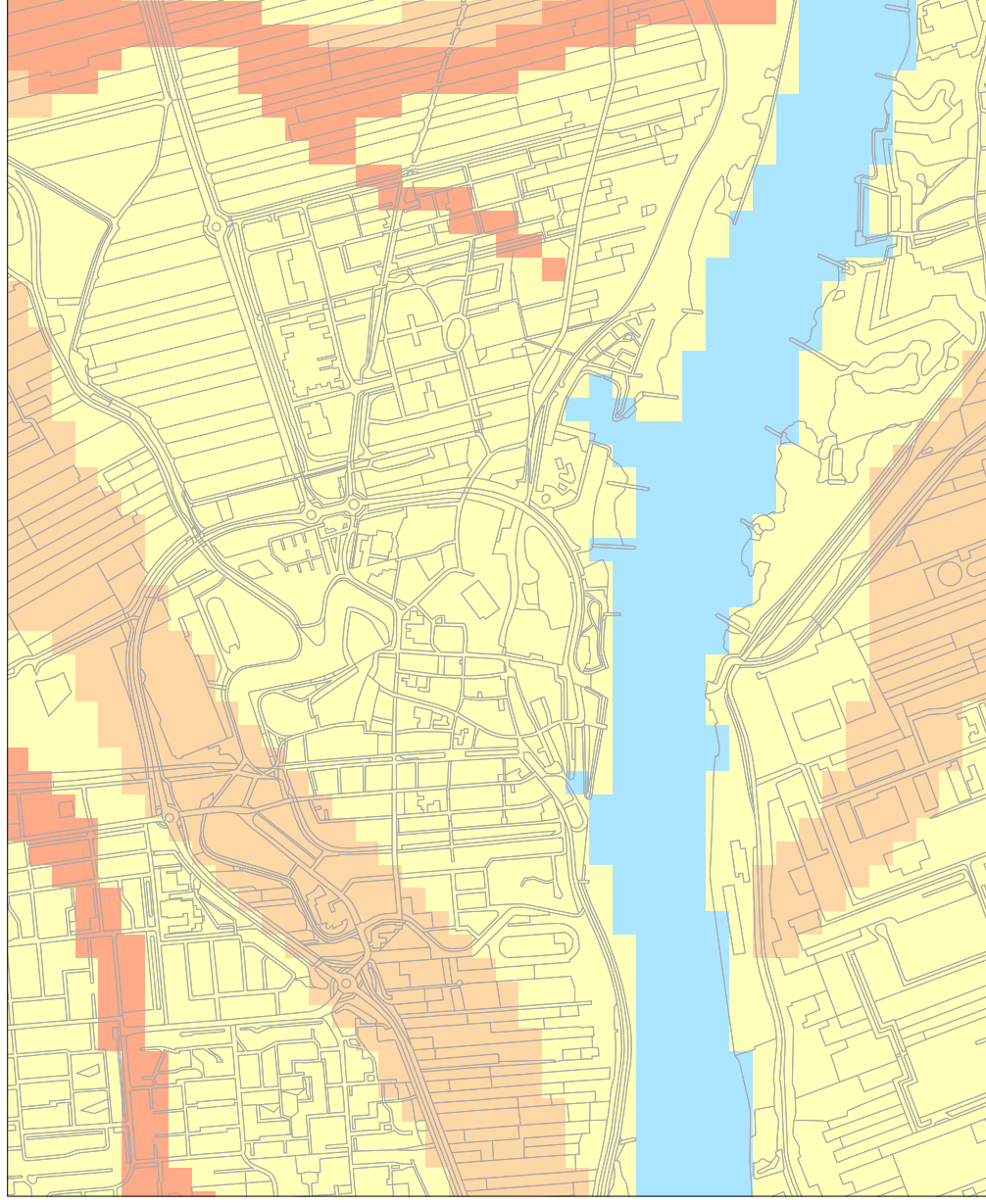

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Afbeelding 6. Bodemkaart van de onderzoekslocatie en omgeving. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed/Archis II.

22-04-2014

119815 / 440745

117239 / 438641

- Legenda**
- TOP10 (©TDN)
 - IKAW
 - zeer lage trefkans
 - lage trefkans
 - middel-hoge trefkans
 - hoge trefkans
 - lage trefkans (water)
 - middel-hoge trefkans (water)
 - hoge trefkans (water)
 - water
 - niet gekarteerd
 - PROVINCIES

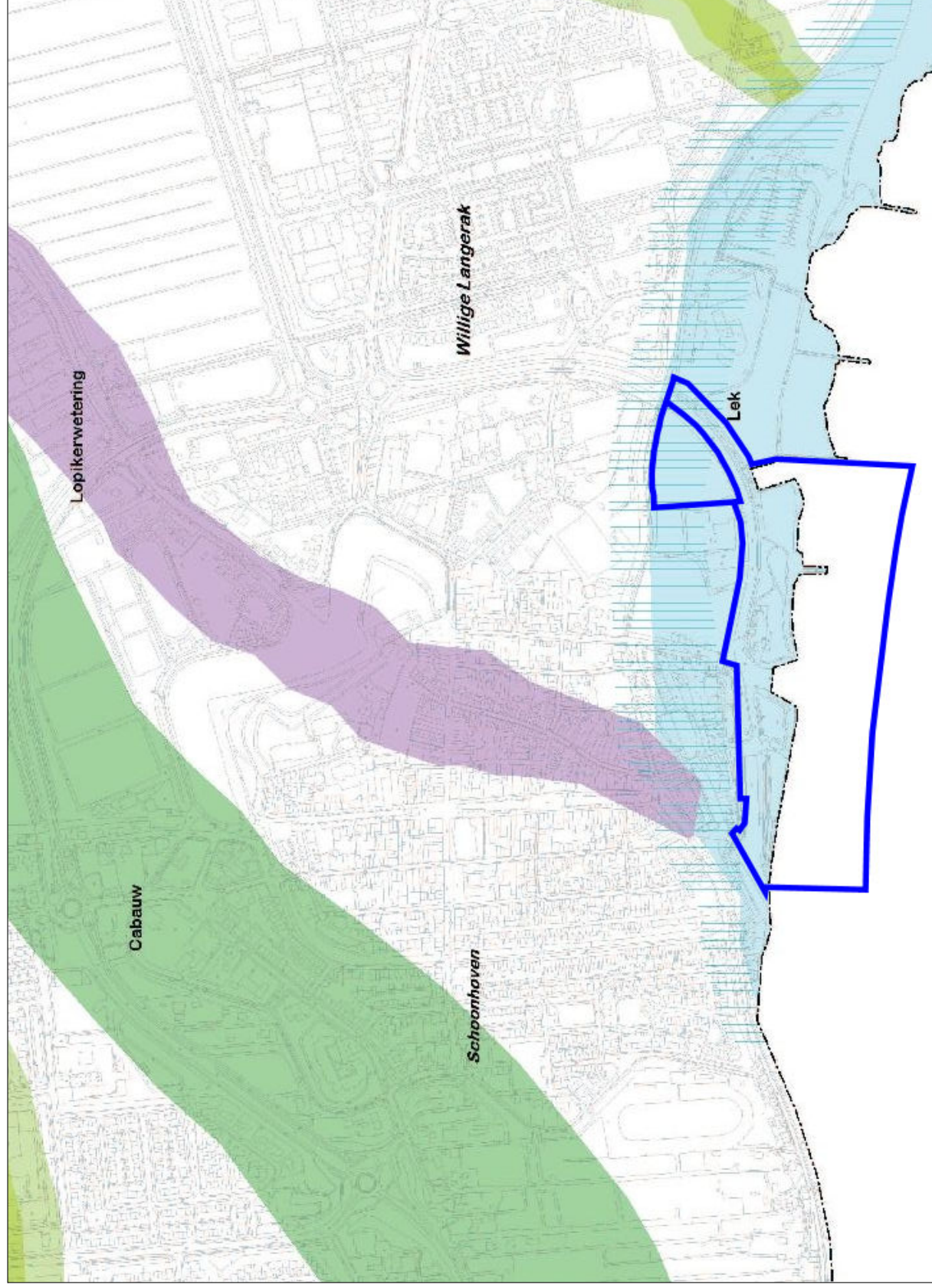
0 500 m

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Afbeelding 7. Archeologische waarnemingen, monumenten en relevante onderzoeken op de onderzoekslocatie en in de omgeving. Bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed/Archis II.

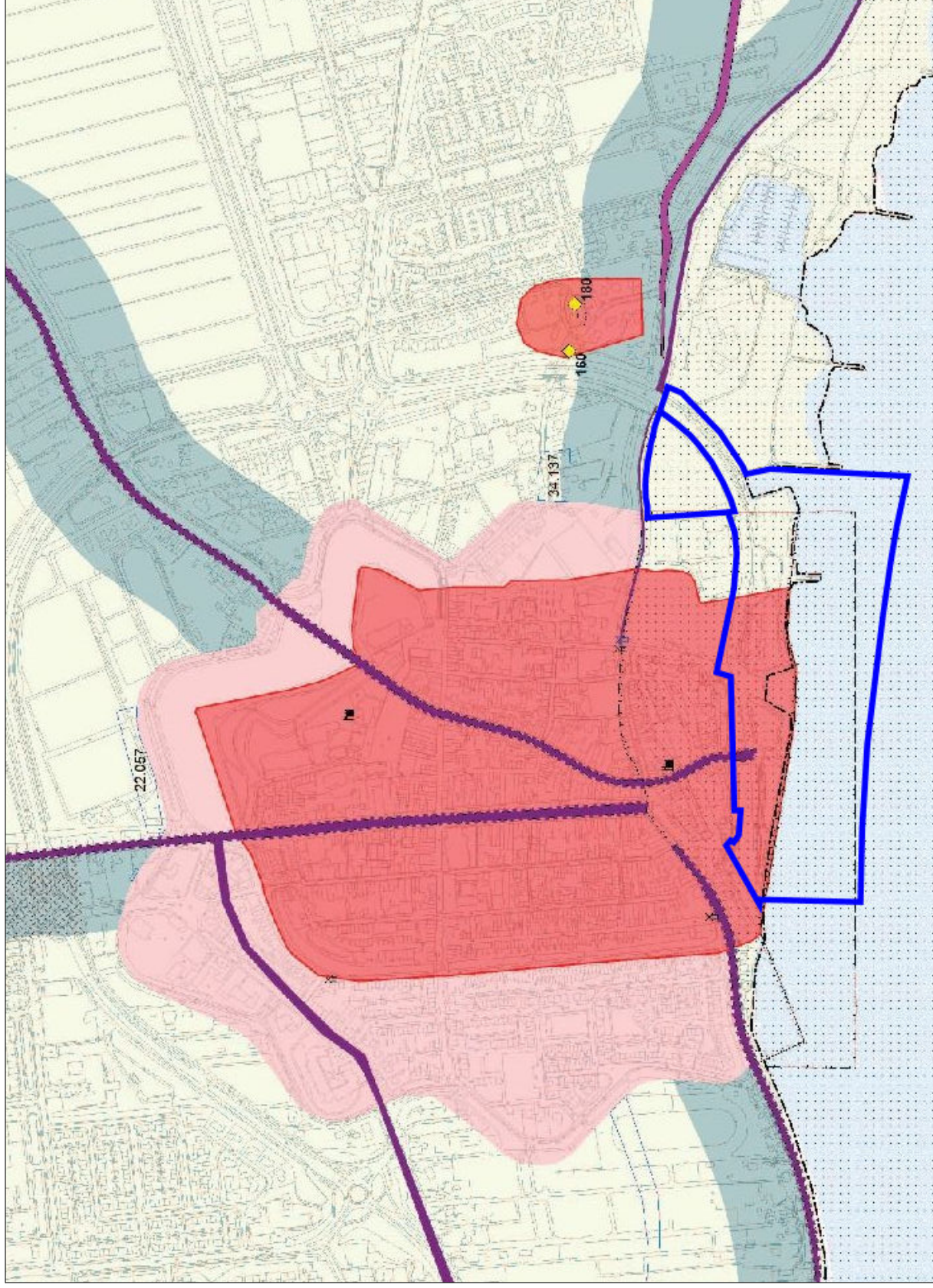

Afbeelding 8. Uitsnede uit de gemeentelijke verwachtingskaart voor de periode Laat-Paleolithicum–Vroege Middeleeuwen. De onderzoekslocatie is blauw omlijnd. Bron: Hogenboom et al. (2011).

Gemeente Schoonhoven
 Archeologische verwachtingenkaart:
 Laat Paleolithicum - Vroege Middeleeuwen
 Hazenberg AMZ-publicaties 2011-4

Legenda		Archeologische verwachting	
Archeologisch landschap			
Plistoceen terrassenlandschap			
	pleniglaciaal terrasvlakte (afgedekt met holocene afzettingen) diepteligging vanaf circa 8 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	onbekend - - -
	Rivierduin (afgedekt met holocene afzettingen), donk diepteligging circa 5,5 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	zeer hoog zeer hoog - -
	Rivierduin (afgedekt met holocene afzettingen), donk (top) diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	zeer hoog zeer hoog - -
Holocene rivierenlandschap			
	Bergambacht en Cabauwstroomgordels diepteligging circa 2,5 m tot 5,5 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	laag middelhoog - -
	Stroomgordels van het riviersysteem (Schoonhoven, Bonrepas, Lopik) diepteligging 2,5 tot 4 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- middelhoog - -
	Oeverzone diepteligging circa 2 m -NAP	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	laag middelhoog - -
	De Lek diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	* - laag laag
	Oeverzone diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - middelhoog middelhoog
	Veenstromen (Vlist en Lopikerwetering) diepteligging vanaf maaiveld	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - middelhoog middelhoog
	Mogelijke crevassezone	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - middelhoog middelhoog
	Verstoringen	Laat Paleolithicum-Mesolithicum: Neolithicum - Bronstijd: IJzertijd-Romeinse Tijd: Vroege Middeleeuwen:	- - - -
Archeologische verwachting			
	Bekende vindplaats		
	Gemeentegrens		
	Cabauw		
	Schoonhoven		
	Plaatsnaam		

Vervolg afbeelding 8. Legenda bij de gemeentelijke verwachtingenkaart voor de periode Laat-Paleolithicum–Vroege Middeleeuwen. De onderzoekslocatie is blauw omlijnd.
 Bron: Hogenboom et al. (2011).

Afbeelding 9. Uitsnede uit de gemeentelijke verwachtingskaart voor de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. De onderzoekslocatie is blauw omlijnd. Bron: Hogenboom et al. (2011).

Gemeente Schoonhoven
Archeologische verwachtingenkaart:
Vroege Middeleeuwen-Nieuwe Tijd

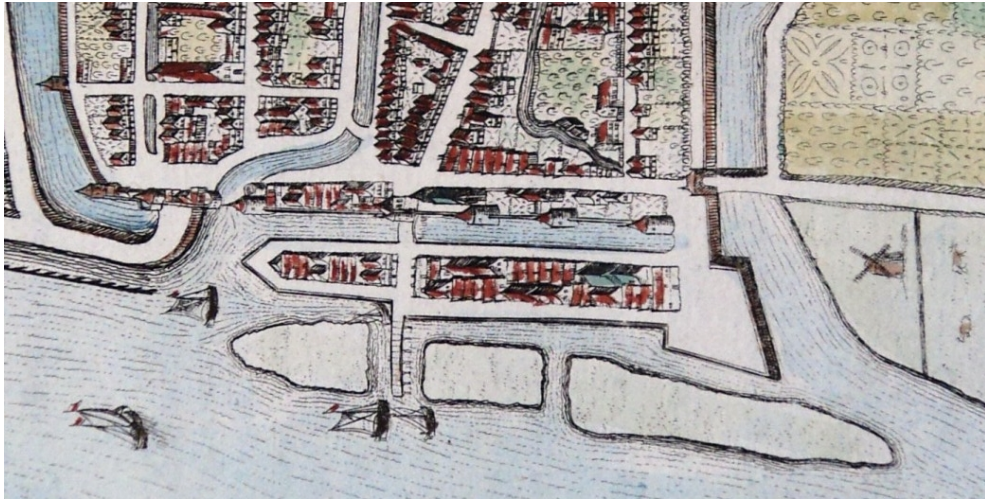
Hazenberg AMZ-publicaties 2011-4

Legenda		Archeologische verwachting
Historisch geografische en archeologische waarden:		
Ontginningen		
----	uiterwaarden van de Lek	middelhoog
■	cope-ontginning begin 11de eeuw	-
■	cope-ontginning eind 12de eeuw	-
Intbebouwing		
+++++	ontginningsbasis (enkel)	middelhoog
+++++	ontginningsbasis (dubbel)	middelhoog
■	dijkint 11de eeuw	middelhoog
■	intbebouwing tiendweg 11de eeuw	middelhoog
■	ontginningslint (eind) 11de eeuw	middelhoog
■	ontginningslint eind 12de eeuw	middelhoog
●	huisterp	zeer hoog
Windplaatsen		
■	AMIK-terrein	hoog
■	Historische stads- of dorpskern	hoog
■	Historische Vesting	hoog
■	Haven	hoog
■	Buffer Haven	hoog
■	Molen	hoog
■	Verdwenen molen	hoog
○	Buffer molenplaats	hoog
■	Kasteel	hoog
■	Rijksmonumenten	hoog
■	Mogelijk ligging (restanten) klooster	hoog
Aangetroffen archeologische resten		
◆	Restanten	
210	Nummer restanten	
●	Waarnemingen	
402976	Waarnemingsnummers	
□	Onderzoeksmeldingen	
24.237	Onderzoeksmeldingsnummers	
Oude Hollandse waterlinië		
----	Tracé Franse kade	
Overig		
—	Gemeentegrens	
○	Poldermaam	
■	de Lek	
■	Verstorings	

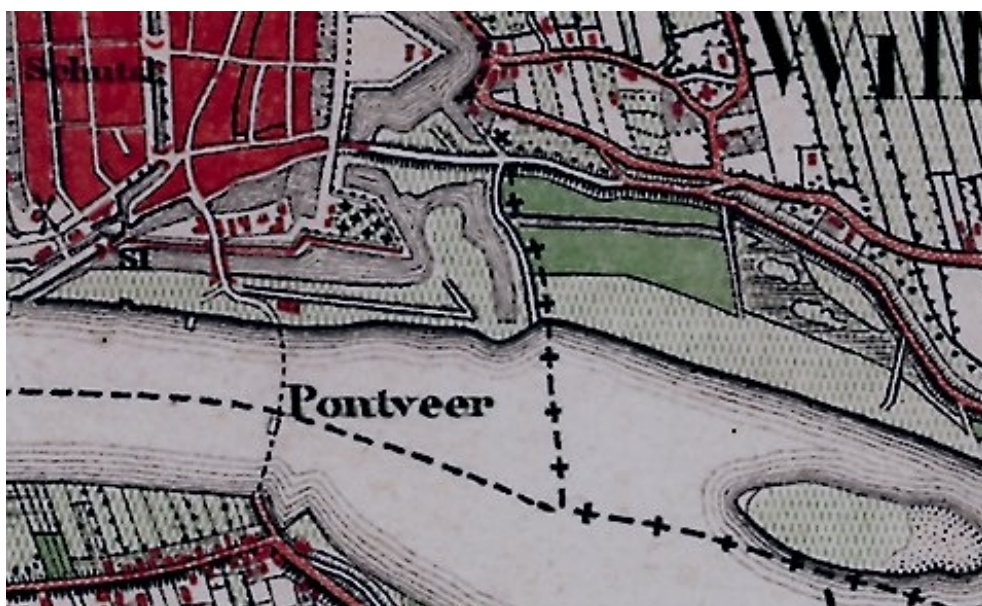
Vervolg afbeelding 9. Legenda bij de gemeentelijke verwachtingenkaart voor de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

Afbeelding 10. Stadsplattegrond van Jacob van Deventer (1558), bron: www.hahetna.nl en uitsnede uit de kaart van Lodovico Guicciardi (1625), onder, bron: www.edward-wells.nl.

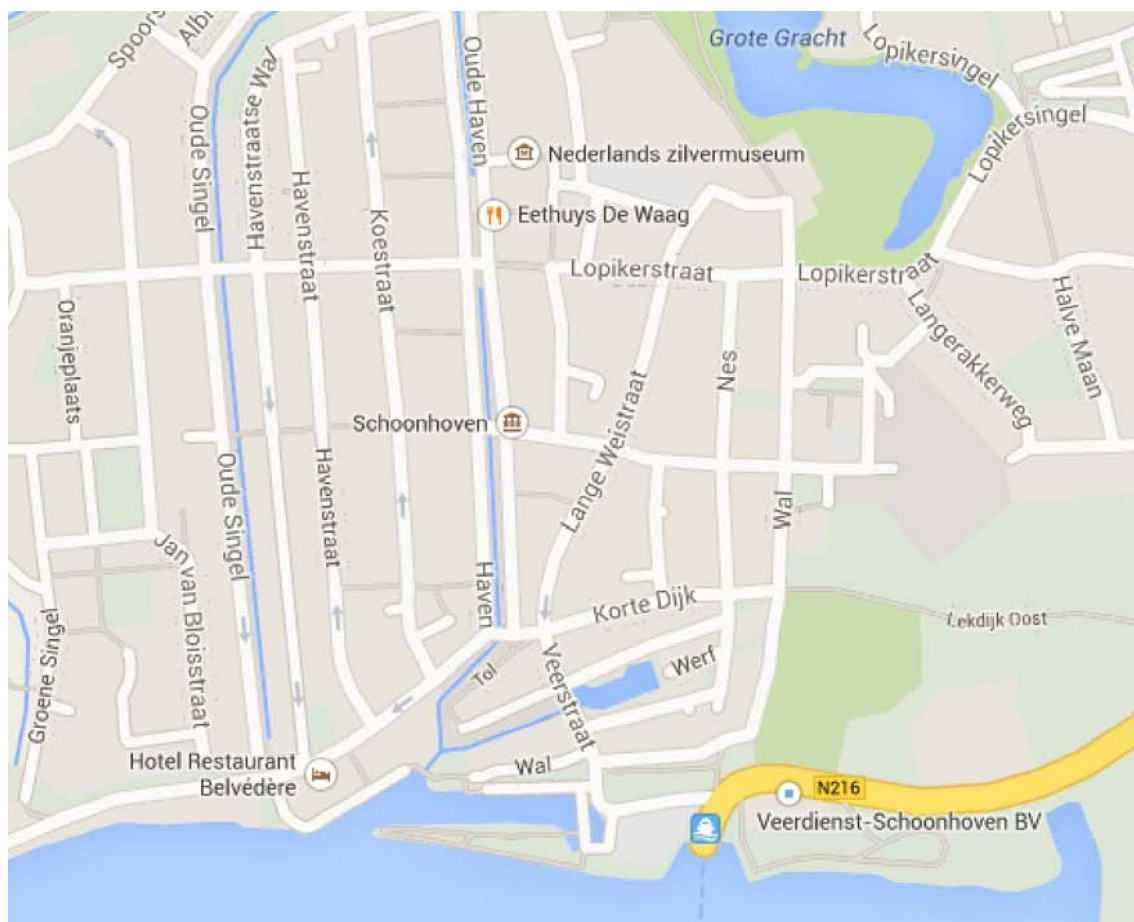
Afbeelding 11. Uitsnede uit de plattegrond van Marcus Boxhorn Zuerius (1632) en uitsnede uit de plattegrond van Bleau (1652), onder. Bron: www.edward-wells.nl.

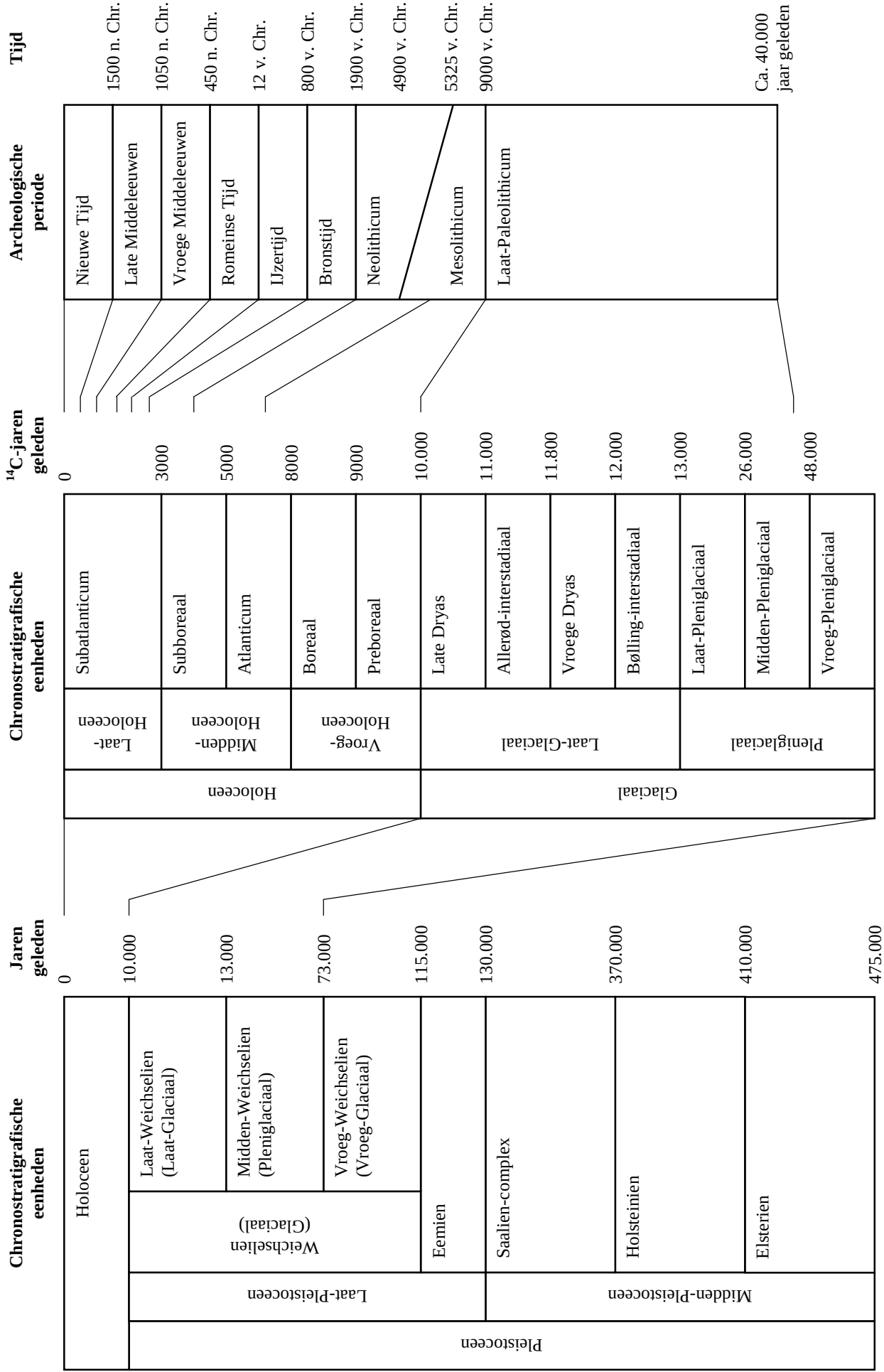
Afbeelding 12. Uitsnede uit de Kadastrale Minuut (1811–1832) en uitsnede uit de Topografische Militaire Kaart (1877), onder. Bron: www.watwaswaar.nl.

Afbeelding 13. Uitsnede uit de topografische kaart (1936) en uit de topografische kaart (1959), onder. Bron: www.watwaswaar.nl.

Afbeelding 14. Detail van de huidige plattegrond van Schoonhoven, met straatnamen.
Bron: www.google.nl.

Bijlage 1. Een overzicht van geologische (chronostratigrafische) en archeologische periodes. Door: A.J. Wullink. Gebaseerd op: Brandt et al. 1992; De Mulder et al. 2003; Berendsen 2004.